

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Tuomiokapitulin istunto

Kokousaika	30.05.2018 klo 12:00	
Kokouspaikka	Tuomiokapituli	
Osallistujat	Teemu Laajasalo	piispa, puheenjohtaja, poistui asioiden 4 ja 5 (HL 28 § 1 mom. 1 kohta), 19 (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), 36 ja 42 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 1 kohta)
	Matti Poutiainen	tuomiorovasti, vpj., poistui asioiden 22 ja 23 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), pj. asioiden 4, 5, 19, 36 ja 42 käsittelyn ajan
	Sami Ojala	maallikkojäsen, saapui asian 2 aikana
	Tiina Ahonen Hannu Pöntinen	pappisasessori pappisasessori, poistui asian 32 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta)
	Jussi Lilja	vs. lakimiesasessori, poistui asian 42 käsittelyn ajaksi
	Reijo Liimatainen	hiippakuntadekaani
Läsnäolo-oikeutetut	Johanna Korhonen	hiippakuntavaltuuston pj., este
Varajäsenet	Wiking Vuori	hiippakuntavaltuuston vpj., poistui asioiden 12, 18, 19 ja 32 käsittelyn ajaksi (HL 28 § 1 mom. 5 kohta), poistui asian 41 käsittelyn jälkeen
	Lauri Kopponen	lakimiesvarajäsen, esittelijä asia 42
Sihteeri	Aappo Laitinen	notaari

30.05.2018

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

§ 1 Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Piispa Teemu Laajasalo avasi istunnon.

Reijo Liimatainen luki Apostolien tekojen luvusta 5:17–26.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

Esitys Pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Jussi Lilja.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

§ 42 Kantelu, joka koskee seksuaalista hyväksikäyttöä ja/tai häirintää sekä tapaukseen puuttumista ja ohjeistamista

Diaarinumero DHEL/247/01.01.02/2017

Esittelijä lakimiesvarajäsen Lauri Kopponen

Kantelun liitteen kirjoittajan ja kantelun kohteena olevan pastori B:n henkilöllisyys on salassa pidettävä viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 25 ja 32 kohdan sekä kirkkolain 25 luvun 8 §:n 1 momentin nojalla.

Perustelut ESTEELLISYYDET ASIAN KÄSITTELYSSÄ

Lakimiesasessori Ritva Saario, tuomiokapitulin jäsen

Tuomiokapituliin toimitettu kantelu perustuu A:n kirjoittamaan 13-sivuiseen liitteeseen, jossa hän on seikkaperäisesti kuvannut tapahtumia vuosina 2009-2013 sekä asian prosessoinnin myöhempiä vaiheita. A on viitannut puhelinkeskusteluun lakimiesasessori Ritva Saarion kanssa huhtikuussa 2017, jolloin Saario on selostanut, miten kantelu tehdään, kuka sen voi tehdä ja miten asia sitten etenee. A on todennut, ettei Saario erityisemmin rohkaissut häntä etenemään asiassa. A:lle oli jäänyt se vaikutelma, että asia voisi päättyä vain sana sanaa vastaan –tilanteeksi ja raueta siihen.

Lakimiesasessori on antanut asiassa virkatehtäviinsä kuuluvaa hallinnollista neuvontaa, johon ei sinänsä kuulu rohkaistaminen tai kehottaminen esimerkiksi kantelun tekemiseen, vaan toimenpiteisiin ryhtyminen on aina asianosaisen omassa harkinnassa. A:n referoimasta keskustelusta voi kuitenkin saada sen kuvan, että lakimiesasessorilla on ollut ennakoitua asian ratkaisun suhteen. Tämän vuoksi lakimiesasessori Saario on hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan nojalla esteellinen käsittelemään kantelua ja näin ollen asian valmistelu ja esittely on siirtynyt tuomiokapitulin lakimiesvarajäsen Lauri Kopposelle.

Hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Johanna Korhonen, tuomiokapitulin istunnossa läsnäolo- ja puheoikeutettu

A:n kirjoittamassa kantelun liitteessä on nimetty 12 henkilöä, jotka A:n mukaan voivat antaa arvioita hänen luonteestaan ja luotettavuudestaan lähteenä. A on todennut, että nämä henkilöt ovat käyneet hänen kanssaan keskusteluja aiheesta, tukeneet häntä ja myötävaikuttaneet siihen, että hän on uskaltanut kirjoittaa liitteen tekstin. Yhtenä nimettynä henkilönä on hiippakuntavaltuuston puheenjohtaja Johanna Korhonen, joka on tuomiokapitulin istunnoissa läsnäolo- ja puheoikeutettu.

Mikäli Korhonen on paikalla istunnossa, jossa kantelua käsitellään, tulee ennen käsittelyn aloittamista ratkaista kysymys hänen esteellisyydestään asiassa.

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

SARI ROMAN-LAGERSPETZIN KANTELU

Sari Roman-Lagerspetz on toimittanut 2.8.2017 Helsingin hiippakunnan tuomiokapituliin kantelun, jossa hän on pyytänyt tuomiokapitulia tutkimaan pastori B:n toiminnan asiassa, joka liittyy mahdolliseen virkavelvollisuuksien vastaiseen toimintaan, seksuaaliseen hyväksikäyttöön ja seksuaaliseen häirintään B:n edellisessä työpaikassa.

Roman-Lagerspetz on myös pyytänyt tuomiokapitulia tutkimaan Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan pastorina ja sittemmin Kallion seurakunnan kirkkoherrana toimineen Teemu Laajasalon toiminnan tilanteesta, jossa pastori B:n väitetty menettely on tullut hänen tietoonsa. Kysymys on siitä, onko pastori B saanut Laajasalolta ohjeistusta ja onko tällaista ohjeistusta pidettävä epäasianmukaisena ja virkavelvollisuuden vastaisena.

Kantelu pohjautuu A:n kirjoittamaan 13-sivuiseen liitteeseen ja sen 4.9.2017 päivättyyn lisäykseen.

Kirjoittamassaan liitteessä A on taustoittanut asiaa kertomalla omasta elämäntilanteestaan, henkilöhistoriastaan ja tutustumisestaan pastori B:hen vuosina 2008-2010 sekä toiminnastaan seurakunnan vapaaehtoistyössä. A on kertonut sielunhoitosuhteestaan pastori B:hen ja muun muassa kuvannut, miten pastori B oli helmikuussa 2009 halannut häntä sielunhoidollisen keskustelun päätteeksi. A kertoo hämmentyneensä, koska koki, ettei tarvinnut eikä halunnut halausta. A kertoo kokeneensa lähestymisen seksuaalisena riippumatta siitä, mikä sen intentio oli. A on kuitenkin luonnehtinut pastori B:n tuolloista toimintaa vain taitamattomaksi sielunhoidoksi, mitä hän ei sinänsä pidä kovin moitittavana.

Varsinaisesti kantelun liite koskee sitä, että A:n mukaan pastori B on vuonna 2013 kertonut hänelle seksuaalisuhteestaan toiseen seurakuntalaiseen ja muutoinkin uskoutunut hänelle seksuaalielämästään. A ei kertomansa mukaan väitä olleensa täysin passiivinen kuuntelija, vaan kokeneensa näissä vuoden 2013 keskusteluissa velvollisuudekseen auttaa pastori B:tä ja olleensa siinä käsityksessä, että B tarvitsee häneltä sielunhoitoa. A on kertonut yhtäältä tunteneensa itsensä tärkeäksi mutta toisaalta kokeneensa, ettei hänellä ollut tilanteesta ulospääsyä. A on kertonut, ettei hän silloin hahmottanut valtasuhteen epäkohtaa.

A on nyt usean vuoden prosessoinnin tuloksena tullut vakuuttuneeksi siitä, että pastori B:n sielunhoito on ollut taitamatonta. A myös kokee joutuneensa hengellisen ja seksuaalisen häirinnän ja/tai hyväksikäytön kohteeksi, kun hän on joutunut kuuntelemaan pastori B:n kuvauksia seksuaalielämästään. A kertoo nyt ymmärtävänsä, että asiaton seksuaalinen häirintä on aiheuttanut hänelle haittaa ja vahingoittanut häntä.

A on myös ollut huolissaan edellä mainitusta seurakuntalaisesta, johon hänen kertomansa mukaan pastori B:llä on ollut seksuaalisuhde. A on todennut, että hän ei tunne tätä seurakuntalaista henkilökohtaisesti ja että he ovat tavanneet vain pinnallisesti seurakuntatilaisuuksissa. A pitää esitetyn seksuaalisuhteen toista osapuolta haavoittuvaisena ihmisenä ja käyttää siksi hänestä sanaa uhri. A toteaa, että uhrin oma käsitys uhriudestaan voi vaihdella, mutta A on siitä vakuuttunut.

PASTORI B:N VASTINE

Pastori B on vastineessaan tuonut esiin asiaan liittyvää oikeudellista normistoa. B on muun muassa todennut, että koska kysymys on kahta vuotta vanhemmista tapahtumista, ei kantelua pidä ottaa tutkittavaksi. B on kiistänyt kantelussa esitetyt väitteet häirinnästä työyhteisössä tai seurakuntalaisten keskuudessa ja myös osoittanut joidenkin kantelussa esitettyjen seikkojen paikkansa pitämättömyyden.

Pastori B on katsonut toimineensa sielunhoitajana asianmukaisesti. Hän ei kiistä A:n subjektiivisen kokemuksen aitoutta mutta toteaa, että mikäli A olisi aikanaan kertonut kokevansa hänen toimintansa epäasianmukaisena, hän olisi ohjannut A:n toiselle työntekijälle. Pastori B on myös todennut, että A:n kuvaama seksuaalisviriteinen ilmapiiri on A:n subjektiivinen tuntemus eikä pastori B ole sellaista kokenut eikä tuntenut. Pastori B on todennut, että sielunhoitosuhde A:han oli päättynyt vuonna 2010. Pastori B on lisäksi todennut, että vuosien 2013 ja 2014 osalta A:n kertomus sisältää huhuja ja toisen käden tietoja sekä nimettömiä lähteitä. Kertomus perustuu A:n omille epäilyille ja johtopäätöksille, jotka ovat tunnepohjaisia ja tässä tapauksessa negatiivisesti latautuneita. Pastori B on todennut, että hän on pitänyt A:ta ystävänä ja että hän on ollut surullinen ja pettynyt siitä, että A ei ollut koskaan esittänyt hänelle nyt esiin tulleita syytöksiään, vaan on turvautunut sivullisen johtamaan kanteluprosessiin.

PASTORI B:N TOIMINNAN ARVIOINTI JA TUOMIOKAPITULIN RATKAISU

Kantelussa on pyydetty selvittämään, onko pastori B:llä ollut seksuaalisuhde seurakuntalaiseen tai seurakuntalaisiin, joihin hänellä on ollut hengellisen paimenen suhde tai sielunhoitosuhde, ja onko pastori B häirinnyt seurakunnan muita naisia kuvauksilla seksuaalielämästään.

Tuomiokapituli toteaa, että kantelu perustuu A:n kirjoittamaan 13-sivuisen liitteeseen, jossa hän on seikkaperäisesti kuvannut kokemuksiaan. Tuomiokapituli korostaa, ettei A:n kokemuksen voimakkuutta ja aitoutta ole syytä epäillä. Samalla tuomiokapituli toteaa, ettei ole perustetta kyseenalaistaa myöskään pastori B:n vastineessaan esittämää.

Kantelussa ja sen liitteessä on esitetty, että pastori B:llä on ollut seksuaalinen suhde seurakuntalaisen kanssa. Kantelussa tai sen liitteessä ei ole ilmoitettu sen henkilön nimeä eikä yhteystietoja, jonka kanssa pastori B:llä on esitetty olleen avioliiton ulkopuolinen seksuaalisuhde. Liitteen kirjoittaja A on ilmoittanut voivansa nimetä tämän henkilön, jos tämän suojelu taataan. Tuomiokapituli toteaa, että viranomaisena se on automaattisesti velvollinen pitämään salassa henkilöiden yksityisyyden suojan piiriin kuuluvat seikat, mutta sillä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa siihen, missä muissa yhteyksissä tietoja mahdollisesti tuodaan esiin. Kantelusta tai sen liitteestä ei käy ilmi, että väitetyn seksuaalisuhteen osapuoli itse haluaisi asian selvittämistä tuomiokapitulissa. Tämän henkilön tiedot ovat olleet ainakin Helsingin Sanomien toimittajan Kaisa Hakkaraisen tiedossa, joka on 9.8.2017 julkaistussa artikkelissa haastatellut tätä. Artikkelin mukaan ”Nainen itse kiistää suhteen ja kertoo, ettei hän ole ollut millään tavoin osallisena kanteluun.”

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

Tuomiokapituli toteaa, että koska pastori B:n seksikumppanina mainitun henkilön nimeä eikä yhteystietoja ole annettu tuomiokapitulille, asian selvittäminen tältä osin ei ole mahdollista. Helsingin Sanomissa julkaistun artikkelin mukaan henkilö itse on kiistänyt suhteen ja sanoutunut irti kantelusta.

Tuomiokapituli toteaa, että kanteluprosessin peruslähtökohtana on hallituksen esityksen (HE 50/2013) mukaan, että kantelu on laillisuusvalvonnan keino, jolla tarkoitetaan ylempälle tai muulle valvovalle viranomaiselle osoitettua ilmoitusta tai ilmiantoja virkatoimen virheellisyydestä taikka viranomaisen toimintaa koskevasta laiminlyönnistä. Kantelu edellyttää siten yksilöityä väitettä kantelun kohteena olevan papin virkatoiminnan virheellisyydestä tai laiminlyönnistä. Kantelussa tulisi yksilöidä, mitä ja ketä koskevaa viranhaltijan toimintaa tai päätöstä kantelija moittii. Nyt käsiteltävänä olevassa kantelussa ei tällaista yksilöintiä ole tehty. Yleinen viittaus mahdollisesta seurakuntalaiseen tai seurakuntalaisiin kohdistuvasta toiminnasta on siinä määrin yleisluonteinen ja yksilöimätön, ettei edellytyksiä asian selvittämiseksi tältä osin ole.

Tuomiokapituli toteaa, että kantelun liitteestä ja pastori B:n vastineesta käy ilmi, että A:n ja pastori B:n suhde ei ole ollut pelkästään sielunhoitosuhde. Pastori B:n sielunhoitosuhde A:han on päätynyt vuonna 2010. A ja pastori B ovat sielunhoitosuhteen ulkopuolella olleet tekemisissä seurakunnan vapaaehtoistyön puitteissa ja lisäksi he ovat olleet myös jonkinasteisia perhetuttavia. Pastori B on vastineessaan kertonut pitäneensä A:ta ystävänä. A on kertonut kokeneensa pastori B:n kanssa keskustellessaan, että pastori B tarvitsee häneltä sielunhoitoa. Kantelun liitteestä käy ilmi, että kantelun kohteena oleva pastori B:n toiminta ajoittuu lähtökohtaisesti sielunhoitosuhteen päättymisen jälkeiseen aikaan.

Kantelussa on nostettu esiin kysymys siitä, onko pastori B järjestänyt A:n puolison sielunhoitajaksi henkilölle, jonka kanssa pastori B:llä esitetään olleen seksuaalinen suhde, ja voisiko kysymyksessä olla ongelmallinen sielunhoitojärjestely tai vaitiolovelvollisuusjärjestely. Väite perustuu siihen, että kantelun liitteessä on kerrottu pastori B:n soittaneen keväällä 2013 A:n puolisolle, joka on pappi. A:n puoliso oli todennut A:lle, ettei hän voi kertoa puhelun sisällöstä. Kantelun liitteessä A on kertonut kokeneensa vaikeana, ettei ole voinut keskustella asiasta aviomiehensä kanssa.

Tuomiokapituli toteaa, että on monia ammattiryhmiä, esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävissä toimiva henkilöstö, joilla ei ole oikeutta eikä mahdollisuutta keskustella perhepiirissä tai muutenkaan työpaikan ulkopuolella työnsä sisällöistä. Pappien kohdalla rippisalaisuus on erityisen velvoittava. Kirkkolain 5 luvun 2 §:n mukaan yksityisessä ripissä tai muuten sielunhoidossa papille uskottua asiaa ei saa ilmaista, eikä myöskään sitä henkilöä, joka papille on uskoutunut. Kun pappia kuulustellaan todistajana, hän ei saa ilmaista sitä, mitä yksityisessä ripissä tai sielunhoidossa on hänelle uskottu.

A:n puolisollla ei siten ole velvollisuutta eikä myöskään oikeutta ilmaista puolisolleen rippisalaisuuden piiriin kuuluvia asioita eikä A:lla ole subjektiivista oikeutta saada tietoja puolisonsa käymistä keskusteluista. A:n aviopuolisolla ei pappina ole oikeutta kertoa rippisalaisuuden piiriin kuuluvista sielunhoitosuhteista myöskään tuomiokapitulille edes sielunhoidettavan

suostumuksella. Tuomiokapituli toteaa, että pelkän yksittäisen puhelinkeskustelun perusteella ei ole mahdollista päätellä, että kysymyksessä olisi ongelmallinen sielunhoitojärjestely.

Tuomiokapitulin ratkaisu

Hallintolain 53 b §:n 3 momentin mukaan kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä. Hallituksen esityksessä (50/2013) on muun muassa todettu, että hyvin vanhojen asioiden selvittäminen kantelumenettelyssä on usein epätarkoituksenmukaista ja asiaan liittyvien tosiseikkojen selvittäminen hankalaa tai jopa mahdotonta. Mitä vanhempia asioita on selvitettävänä, sitä kyseenalaisemmaksi tulee myös kantelun kohteen oikeusturva. Hallinnollinen ohjaus ei useinkaan ole tarkoituksenmukaista useita vuosia kantelussa tarkoitettujen tapahtumien jälkeen. Valvonnan tosiasiallinen vaikuttavuus ja tehokkuus vähenevät merkittävästi tutkittavien asioiden vanhentumissa.

Hallituksen esityksen mukaan vanhentumisaika ei olisi ehdoton, vaan siitä voitaisiin poiketa erityisestä syystä. Poikkeamismahdollisuus olisi perusteltua valvonnan tehokkuuden ja riittävän tapauskohtaisen joustavuuden säilyttämiseksi. Erityisten syiden arvioinnissa tulisi kiinnittää huomiota muun muassa asian yleiseen merkitykseen, asian merkitykseen kantelijalle tai kantelun kohteelle, ilmoitetun lainvastaisen tai virheellisen menettelyn merkittävyyteen ja kantelijan tosiasiallisiin mahdollisuuksiin reagoida säännönmukaisen vanhentumisaajan puitteissa.

Tuomiokapituli toteaa, että kantelu ja kantelun liite koskevat vuosien 2009 ja 2013 tapahtumia. Kantelun liitteessä kuvatut myöhemmät tapahtumat liittyvät vuosien 2009 ja 2013 tapahtumien prosessointiin ja muun muassa niistä käytyihin keskusteluihin.

Tuomiokapituli on edellä käsitellyt suhteellisen laajasti kantelussa ja sen liitteessä esitettyjä väitteitä selvittääkseen, onko asiassa olemassa sellaisia hallintolain säätämistä koskevassa hallituksen esityksessä mainittuja seikkoja, jotka kokonaisuutena arvioiden mahdollistavat yli kaksi vuotta vanhaa asiaa koskevan kantelun tutkimisen.

Tuomiokapituli toteaa, että tässä tapauksessa vanhojen asioiden ja tosiseikkojen selvittäminen on hankalaa tai jopa mahdotonta ottaen huomioon, että kantelun kohteena ovat vuosia sitten tapahtuneet keskustelut ja niitä koskevat osapuolten erilaiset muistikuvat. Mitä vanhempia asioita on selvitettävänä, sitä kyseenalaisemmaksi tulee osapuolten oikeusturva. Sikäli kun kysymys on rikostunnusmerkistöjen täyttymisestä, asian selvittäminen ei kuulu tuomiokapitulin toimivaltaan, vaan asianosaisen tulee tehdä asiaa koskeva selvityspyyntö poliisille.

Kantelun liitteen täydennyksessä A on ilmoittanut, että hänen käsityksensä mukaan pastori B on edelleen pitänyt yhteyttä väitettyyn seksikumppaniinsa ja valitellut tälle seksinpuutettaan. Tuomiokapituli toteaa, että koska pastori B:n seksikumppanina mainitun henkilön nimeä eikä yhteystietoja ole annettu tuomiokapitulille, pastori B:n ja hänen väitetyn seksikumppaninsa välistä yhteydenpitoa ja heidän käymiensä keskustelujen luonnetta ei ole mahdollista

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

todentaa. Pastori B:n väitetty seksikumppani ei itse ole ollut kanteluasiassa aloitteellinen eikä ole saattanut tuomiokapitulin tietoon, että olisi kokenut väärinkäytöksiä pastori B:n taholta.

Tuomiokapituli korostaa, että seksuaaliseen häirintään, ahdisteluun ja hyväksikäyttöön tulee suhtautua tiukan kielteisesti. Tuomiokapituli pitää hyvänä, että seksuaalinen häirintä ja hyväksikäyttö ovat nousseet julkiseen keskusteluun ja katsoo, että avoin keskustelu edistää yleistä asennemuutosta. Tämä ei kuitenkaan muodosta erityistä perustetta yksittäisen kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehdyn kantelun tutkimiselle. Tuomiokapituli toteaa, että kokonaisuutena arvioiden lain edellyttämää erityistä syytä ei ole esitetty, joten tuomiokapituli jättää kantelun pastori B:n osalta tutkimatta hallintolain 53 b §:n 3 momentin nojalla.

PASTORI TEEMU LAAJASALON TOIMINNAN ARVIOINTI JA TUOMIOKAPITULIN RATKAISU

Kantelussa tai sen liitteessä ei ole esitetty väitettä siitä, että Laajasalo olisi syyllistynyt epäasialliseen käytökseen. Sen sijaan kantelussa on nostettu esiin kysymys siitä, onko Laajasalo antanut pastori B:lle ohjeistusta ja onko tällaista ohjeistusta pidettävä epäasianmukaisena ja virkavelvollisuuden vastaisena. Kantelun liitteessä A on ilmoittanut pastori B:n kertoneen hänelle, että tämä oli saanut Laajasalolta keväällä 2013 seuraavat kolme ohjetta: 1) lakkaa puhumasta ulkopuolisille, 2) tunnusta vaimollesi ja 3) hanki tukea x:lle [pastori B:n väitetty seksikumppani].

Tuomiokapituli toteaa, että vaikka tämäntyyppinen ohjeistus olisi annettu, ei siinä voida katsoa olevan sellaista sisältöä, mikä olisi epäasianmukaista tai virkavelvollisuuden vastaista taikka viittaisi pyrkimykseen salata tai peitellä asiaa. Ohjeet korostavat vastuuta omaa puolisoa kohtaan ja väitettyä seksikumppania kohtaan. Lisäksi ohje korostaa, ettei kyseessä olevista asioista pidä puhua ulkopuolisille. Juuri ulkopuolisille kertomista on kantelussa arvosteltu seksuaalisena häirintänä.

Kantelussa tai sen liitteessä ei ole tuotu esiin muita seikkoja, jotka viittaisivat asian peittelyyn tai muuten epäasianmukaiseen tai virkavelvollisuuden vastaiseen toimintaan.

Tuomiokapituli toteaa, ettei kantelussa tai sen liitteessä ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella syntyisi epäily siitä, että Laajasalo olisi jollain tavalla pyrkinyt peittelemään pastori B:n toimintaa tai muutoin menetellyt epäasianmukaisesti tai virkavelvollisuuden vastaisesti. Tuomiokapituli toteaa lisäksi, ettei Laajasalo ole ollut esimiesasemassa pastori B:hen nähden.

Tuomiokapitulin ratkaisu

Hallintolain 34 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana.

Hallintolain 34 §:n 2 momentin nojalla Laajasalolta ei ole pyydetty asiassa vastinetta. Tuomiokapituli toteaa, ettei kantelussa tai sen liitteessä ole esitetty

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

sellaisia seikkoja, joiden perusteella Laajasalon toiminnan voitaisiin katsoa olevan epäasianmukaista tai puutteellista taikka viittaavan asian peittelyyn. Tämän vuoksi kantelu on Laajasalon osalta hylätty perusteettomana.

TUOMIOKAPITULIN OHJEET JA TOIMENPITEET

Tuomiokapituli korostaa, että papin on noudatettava erityistä hienovaraisuutta ja harkintaa päättäessään kenen kanssa käy omaa elämäänsä koskevia sielunhoidollisia keskusteluja. Keskustelukumppaneilla tulee olla yhdenmukainen käsitys siitä, että keskustelut koetaan molemmin puolin positiivisina.

Tuomiokapituli toteaa, että epätoivottu seksuaalissävytteinen puhe ei ole hyväksyttävää käyttäytymistä. Koska eri henkilöillä voi perustellusti olla toisistaan poikkeava käsitys ja tulkinta sekä henkilöiden välisen suhteen laadusta että puheiden ja kohtaamisten luonteesta ja intentiosta, on erityisesti papin velvollisuutena varmistua siitä, etteivät hänen keskustelukumppaninsa koe keskustelujen sisältöjä tai ilmaisutapoja häiritsevinä.

Tuomiokapituli korostaa, että seksuaaliseen häirintään, ahdisteluun ja hyväksikäyttöön liittyvät tilanteet on pyrittävä selvittämään mahdollisimman pian. Epäilyjen selvittämisen kannalta on olennaista, että asiaa päästään selvittämään viivytyksettä. Mitä pidempi aika tapahtumista on kulunut, sitä epävarmempia asiaan liittyvät muistikuvat usein ovat ja sitä vaikeammaksi asian selvittäminen muodostuu.

Tuomiokapituli on pyrkinyt aktiivisesti myötävaikuttamaan siihen, että seurakunnissa tunnistetaan seksuaalisen häirinnän, ahdistelun ja hyväksikäytön tilanteet ja osataan puuttua niihin ilman viivytyksiä. Työryhmä, johon on kuulunut poliisin, rikosuhripäivystyksen, seurakunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja tuomiokapitulin edustajia on valmistellut ohjeistuksen näiden tilanteiden varalta. Seurakuntia ja seurakuntayhtymiä on myös pyydetty nimeämään yhteyshenkilöt, joiden puoleen sekä työntekijöillä että seurakuntalaisilla on mahdollisuus tällaisissa tilanteissa kääntyä. Yhteyshenkilöille järjestetään säännöllistä koulutusta, jonka tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää heidän valmiuksiaan tilanteiden käsittelyssä. Ensimmäinen koulutustilaisuus on järjestetty huhtikuun alkupuolella 2018.

Tuomiokapitulin antamat ohjeet ovat tarkoitettuja seksuaalisen häirinnän tilanteiden tunnistamiseen ja välttämiseen sekä häirintätilanteissa toimimiseen eivätkä ne sisällä kannanottoa nyt käsiteltävänä olevaan kanteluun.

Tuomiokapituli toteaa, että sillä ei ole toimivaltaa eikä keinoja tutkia rikosoikeudellisten tunnusmerkistöjen täyttymistä. Tuomiokapituli toteaa, että epäilyissä seksuaalirikoksissa tulee ensisijaisesti ottaa yhteyksiä poliisiin.

Esitys

Annettaneen kantelun johdosta esittelyn mukainen päätös.

Tarkastettaneen pöytäkirja tältä osin istunnossa.

Päätös

Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

30.05.2018

Osittain salassapidettävä

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli

Toimenpiteet

Pöytäkirjanote: Sari Roman-Lagerspetz, pastori B ja Teemu Laajasalo

Muutoksenhaku

Kanteluasiassa annettuun ratkaisuun ei hallintolain 53 d §:n mukaan saa hakea muutosta valittamalla.